

Hiter odziv na spremembe kot konkurenčna prednost

Podjetja bodo morala prilagoditi svoje poslovne modele in širiti svoje storitve. Zelo pomembno bo tudi mreženje na področju inovativnosti.

Barbara Perko

»Trend rasti iz prejšnjih let se nadaljuje, saj imajo praktično vsi orodjarji polno zasedene kapacitete, največ prometa pa ustvarijo z Nemčijo,« pravi dr. Aleš Hancič.

V Sloveniji je približno 210 orodjarjev, ki so registrirani za to dejavnost. Statistično zajemljiva podjetja ustvarijo približno 450 milijonov evrov, njihova dodana vrednost pa je malo nad 40.000 evri na zaposlenega, pravi Janja Petkovšek, direktorica Združenja kovinske industrije pri GZS. Med največja tveganja za orodjarje po njenih besedah spadajo oddaljenost od kupcev, konkurenca na globalnem trgu, jezik, kulturne razlike, kompleksnost logistike zaradi prekomorskih kupcev, valutna nihanja, brexit, Trumpova administracija, gibanja cen nafte. »Strokovnjaki napovedujejo rast cen vhodnih materialov, kar je precej pomemben podatek, saj je v panogi vhodnih materialov precej,« poudarja Janja Petkovšek.

Priložnosti tudi na področju orodjarstva so zagotovo v internetu stvari (IoT) in internetu vsega (IoE) in novih omogočitvenih tehnologijah (KETs). »Sklepala se bodo danes neobičajna partnerstva, kot na primer tesno kapitalsko in razvojno povezovanje med ponudniki IKT storitev in npr. proizvajalci avtomobilov. V avtomobile bo namreč vgrajeno veliko informacijskih povezav. To se bo v nekaj letih preselilo tudi na ostalo industrijo,« napoveduje sogovornica.

Ker so slovenska podjetja večinoma dobavitelji končnim proizvajalcem, bodo morali veliko delati na sposobnosti ustvarjanja in sledenja novostim. Janja Petkovšek dodaja, da bo »postala konkurenčna prednost doslej neslutene razsežnosti, kako hitro in spretno se bomo odzivali na spremembe.« Poleg prilagoditve poslovnih modelov in širjenja storitev bo zelo pomembno tudi mreženje na področju inovativnosti, sodelovanja, združevanja moči za sestavljene projekte, ki so višja dodana vrednost, in poznavanje novih alternativnih materialov in postopkov.

Odlično izhodišče slovenskih orodjarjev

Slovenski orodjarji premorejo vrhunsko znanje, pravi dr. Aleš Hancič iz TECOS Razvojnega centra orodjarstva Slovenije in dodaja, da to skupaj z dejstvom, da je orodjarstvo začetna točka praktično vse proizvodnje, pomeni odlično izhodišče za doseganje višje stopnje rasti ter povečane dodane vrednosti vseh podjetij v proizvodni verigi. Pričakuje nadaljevanje zmerne rasti, povečevanje kompleksnosti orodij in vlaganja v novo infrastrukturo, predvsem novejša stroje. Nekateri orodjarji, pravi, zaradi povečanih naročil načrtujejo gradnjo dodatnih proizvodnih hal. Med izzivi, s katerimi se soočajo, sogovornik izpostavlja tudi strahovite pritiske na ceno ter (pre)kratke dobavne roke.

Oblikovanje cen surovin, predvsem jekla, krojita Kitajska kot vodilni svetovni proizvajalec jekla in ZDA z novimi uvedbami carin na uvoz jekla. Kitajska namerava do leta 2020 zmanjšati proizvodnjo jekla za več kot 165 milijonov ton, kar lahko povzroči dvig cen jekel.

V Evropi še več povpraševanja po orodjarskih storitvah

»Cene surovin konstantno rastejo že od lanske polovice leta in predvidevam, da se bodo ustalile šele v zadnji četrtini leta 2018,« ocenjuje Jernej Pavlin, direktor Oro-meta iz skupine SIJ. Pričakovanja so vzpodbudna, saj panoga zadnjih sedem let konstantno raste in tako pričakujejo, da bo tudi letos. »Globalni gospodarski razvoj zahteva vedno nove in

Foto: Depositphotos

Še vedno prisotne težave s kadri

V družbi je profil nekoga s poklicno šolo podcenjen in to je odločujoč dejavnik tega trenutnega pomanjkanja ustrezne delovne sile. »Kadre iščemo povsod, v drugih panogah, v drugih podjetjih, v drugih državah. In tukaj smo še posebej zaskrbljeni, ker je postopek pridobivanja kadrov ob enem naročilu, ki ga moraš izpolniti v kratkem času, zelo dolgotrajen. To za trajnosten posel ne pride v poštev,« enega največjih problemov izpostavlja Janja Petkovšek, direktorica Združenja kovinske industrije pri GZS. V združenju pozdravljajo uvedbo vajeniških programov, saj je v obstoječih šolskih programih premalo praktičnega usposabljanja. Prepričani so, da bodo tako v podjetja prihajali boljše usposobljeni kadri.

»Kakovostne kadre s področja livarstva je vedno težko najti na trgu, zato skušamo zaposlovati predvsem mlade inženirje in druge profile in jih znotraj podjetja mentorirati in voditi, da lahko postopoma prevzemajo vse zahtevnejše delovne naloge,« pravi Miha Hrastnik, direktor Litostroj Specialna livarna.

Jernej Pavlin iz podjetja Oro-met opozarja na pomanjkanje primerno usposobljenih kadrov, predvsem strojnih tehnikov in inženirjev. »Na splošno pa opažam, da je tudi vse manj ljudi, ki so sploh voljni delati.«

V skupini Impol nimajo velikih težav pri pridobivanju novega kadra, saj med lokalnim prebivalstvom še vedno veljajo za zaželenega delodajalca. »Prav tako proaktivno vzgajamo potencialni kader, imamo razdelano študentsko politiko in vzpostavljeno sodelovanje z izobraževalnimi institucijami.« Zaposlujejo predvsem kandidate s tehničnim ozadjem, kot so strojniki in metalurgi.

kompleksnejše proizvode in skladno s tem se orodjarstvo neoprestano razvija in napreduje.«

Na poslovanje orodjarjev bolj kot morebitne uvedbe carin na jeklo in aluminij vplivajo carine na avtomobile in ostale izdelke. »Kot kaže, bo Kitajska povišala carine na ameriške avtomobile in jih obenem znižala za evropske avtomobile, kar pomeni, da se bo

v Evropi povpraševanje po orodjarskih storitvah še povečalo,« pravi Pavlin.

Oro-met beleži povprečno 15-odstotno letno rast, kar terja neprestane naložbe v nove tehnologije in stroje. »Naš največji izziv v letu 2018 je zato predvsem zagotavljanje zadostnih proizvodnih zmogljivosti za pravočasno izpolnjevanje naročil naših kupcev.«

Ne pričakujejo velikih sprememb

V podjetju Forstek izdelujejo orodja za steklarsko in farmacevtsko industrijo, pihalno plastiko, navtiko in mehanske obdelave. »Panoga steklarskega orodja ima stabilno (rahlo) rast, kar je posledica povečevanja investicij v nove izdelke in posredno naraščajoče kupne moči prebivalstva v post-kriznem obdobju,« pojasnjuje Nejc Lekočević iz podjetja Forstek. V letošnjem letu ne pričakujejo velikih sprememb cen surovin, katerih porabnik so. »Cene na trgu so stabilne in nihajo v minimalnih okvirjih,« pravi Lekočević. Večino surovin dobijo od evropskih dobaviteljev. »Ob uvedbi morebitnih izvoznih/uvosnih tarif pričakujemo, da bi cene jekla kratkoročno padle, a bi se srednjeročno stabilizirale na 'normalno' raven.«

Nobena trgovinska vojna ni dobra

Za panogo aluminijevih izdelkov se letos napoveduje zmerna rast, pravijo v podjetju Impol. »V zadnjem času se zaradi ukrepov ZDA nabavne cene aluminija močno dvigujejo. Trend na tem področju pa je izredno težko predvideti,« pravijo o posledicah trgovinske vojne med ZDA in Kitajsko. »Nobena trgovinska vojna ni dobra. Potencialne težave za skupino Impol bi lahko bile zmanjšanje deleža prodaje na trgu ZDA, povečane težave pri pridobivanju vhodne surovine (primarnega aluminija) in pa zmanjšanje povpraševanje po aluminijevih izdelkih zaradi rasti cene aluminija.«

Največji izziv pred skupino Impol je povečati obseg prodaje valjanega programa, kjer imajo povečane proizvodne kapacitete in tehnološki razvoj valjanih izdelkov za prodor na zahtevnejše trge. »Prav tako nam je velik izziv dodatni razvoj finalizacije izdelkov, kjer je tudi velik tržni potencial,« povedo o prihodnjih načrtih.

Zaradi ukrepov ZDA se nabavne cene aluminija močno dvigujejo, pravijo v Impolu. Nadaljevanje takšnega trenda bi lahko pripeljalo do zmanjšanja povpraševanja po aluminijevih izdelkih.

»Gibanje cen je težko napovedati ob trenutnem zelo spremenljivem globalnem političnem dogajanju,« opozarja Miha Hrastnik, direktor Litostroj Specialna livarna.

MODELARSTVO HOHLER D.O.O.
TEPANJE 70,
PE TEPANJE 10B,
3210 SL.KONJICE - SLOVENIJA

Proizvodnja, posredništvo, trgovina in storitve
tel.:+386 (0)3 759 28 53 fax: +386 (0)3 759 28 54
mbt: +386 (0)41 763 594
e-mail: info@modelarstvo-hohler.si
e-mail: konrad.hohler@siol.net

www: modelarstvo-hohler.si

- > CNC rezkanje mehkih materialov in lesa
- > Modeli za odlitke
- > Stiroporni modeli
- > Stiroporni izdelki in prototipi

Cenovni pritiski so visoki

»V panogi jeklo livarn so globalno še vedno prisotne presežne proizvodne kapacitete, zaradi česar so cenovni pritiski na livarne visoki. Kljub temu v letu 2018 pričakujemo manjše izboljšanje. Večjih sprememb cen ne pričakujemo, je pa gibanje cen težko napovedati ob trenutnem zelo spremenljivem globalnem političnem dogajanju,« opozarja Miha Hrastnik, direktor Litostroj Specialna livarna. [gg](#)

Foto: SIJ

Z novo linijo bodo povečali proizvodnjo

V valjarni SIJ Metala Ravne so sredi aprila zagnali štiri milijone evrov vredno linijo za toplotno obdelavo jekla. Z najpomembnejšim delom naložbe – 2,8 milijona evrov vredno kontinuirno žarilno pečo – bodo odslej ravenski jeklarji lahko za več kot deset odstotkov povečali proizvodnjo jeklenih izdelkov – predvsem orodnih jekel in tako sprostili zmogljivosti za proizvodnjo specialnih jekel, po katerih povprašujejo že znani najzahtevnejši kupci iz energetskega in naftno-plinskega sektorja.

Glavni direktor SIJ Metala Ravne Andrej Gradišnik je izrazil zadovoljstvo ob priložnosti za nadaljnji razvoj in napredek družbe, ki jih prinaša uspešno zaključena naložba: »Nova kontinuirna peč Ebner omogoča povečanje količine izdelkov v valjarni profilov za več kot deset odstotkov letno oziroma povečanje celotne količinske prodaje za pet odstotkov.«

Z naložbo v kontinuirno peč Ebner so v SIJ Metalu Ravne zaokrožili 180 milijonov evrov vreden desetletni naložbeni cikel v proizvodno opremo, s katerim so posodobili jeklarstvo, kovačnico težkih odkovkov in valjarno. V naslednjem naložbenem ciklu do leta 2028 se bodo osredotočili na razvoj in proizvodnjo specialnih jekel, kot so super čista jekla in super zlitine.

gorenjegroup
Gorenje Orodjarna, d.o.o.

Bistvo orodja je v zahtevnosti izdelkov,
ki jih lahko izdeluje V KRAJŠEM ČASU,
Z MANJ OPERACIJAMI DO BOLJŠEGA PRODUKTA.

V orodjarstvu
se vsak dan srečujemo z
novimi izzivi naprednih in
zahtevnih tehnologij.